

A mélygarázs

ELSŐ RÉSZ: A LÁNY

Mindig csak azt látjuk, amivé lettünk, soha nem látjuk azt, amivé lehettünk volna. Fogta az ajtókilincset. Logikus, hogy így történt, hiszen épp így történt, nem tudjuk, mi történt volna, ha nem ez történik, mert ez történt. Fogta az ajtókilincset és kicipelte a szobából, ami az övé volt, és azt is, ami egy rövid ideig az enyém. Nem mondtam, hogy menj el, mert nem bírom, hogy nem vagy velem állandóan, hogy délután belépek a lakásba és te nem vagy ott, csak az a rohadt üres levegő van, benne a tévével meg a kedvetlenség, hogy most minek csináljak vacsorát, minek menjek el bárhova is. S hiába telefonálok, már nem veszed föl, mert nem akarod, hogy azok, akikkel vagy tudják, hogy én is vagyok. Nézte a telefont és látta. Néztem a telefont, és láttam amint kialszik a fénye: nem vagyok. *Ez a lány: nincs.* Egy technikai eszköz képes volt a végső döfést megadni, hogy aztán nem bírtam aludni egész éjjel. Hülye rádióműsorokat hallgattam félálomban. Emberek beszéltek a világról, legalábbis arról a világról, amiben ők kompetenseknek látszottak, szakértők. Megismételték a reggeli műsort, amiben a reggel még aktuális politikai – vagy az országot, amelyben éltem, érintő egyéb – eseményekről volt szó, amelyek persze estére már régen okafogyottá váltak, mert eldőlt például egy választás vagy azóta lemondott az a miniszter vagy fontos hivatalnok, a per, amiben ítéletre vártunk a nap során lezajlott, az a katasztrofális árvíz, ami veszélyeztette az ország valamelyik, mondjuk észak-keleti részét, mert ott van egy nagyobb folyó, és bár évek óta nem áradt, most mégis, talán a téli havazások miatt, vagy mert a szomszédos országokban olyan az árvédelem, hogy a többletvíz nálunk jelentkezik, mondhatni ránk engedik a vizet, mondta valaki, aki kicsit belezavarodott nem csak az árvédelem problémájába, hanem a szomszéd népek rosszindulatának taglalásába is, mindenesetre az az ár nagyvonalakban lement, vagy épp a reggeli tetőzésnél az esti több áldozatot szedett. Aztán az ingatlan piac jött, hogy hol mit lehet vásárolni, s hogy éppen most milyen a lakáspiac, miért van lent vagy fent, nem figyeltem rá, nem figyeltem rá, hogy várhatóak a kedvező kamatozású hitelek, s ennek révén megindul majd az építőipar. Aztán már reggel felé jöttek a mezőgazdasági hírek, hogy épp mit időszerű tenni, egy vidéki beszédű ember, akiről persze mindenki tudja, hogy fővárosi, csak megtanult vidékiesen beszélni, s ez a vidéki gazdáknak tetszik, mert azt lehet hinni. Szóval, mit kell épp előkészíteni, s hogy mennyire javasolja, hogy szerves trágyát használjanak, mert nincs annál jobb, szót ejtett a mesterséges trágya esztelen használata következtében elsavasodott földről, valamint a komposztálásról, ami akár a kiskerttulajdonosok számára is követhető, s környezetvédelmi szempontból is ajánlott módszer.

Azt hiszem, itt aludtam egy kicsit, mert hirtelen láttam magamat ott, ahol ő van, és azok között, akik nem tudják, hogy vagyok, akikkel úgy viselkedik a hazaérke-

zése pillanatától, hogy nem vagyok, hogy ez, vagy egy ilyen ember, mint én, nincs. Állok az ajtóban, mondom, hogy el kellett jönnöm, mert nem bírok a nemlétben lenni. Ő zavartan kapkodja a fejét, feleség, gyerekek, én, ajtó, ablak, szekrény, a gyerekek tanácstalanul bámulnak, ide-oda jártatják a szemüket, ki az ott az ajtóban, ezt kérdeznék, ha meg mernének szólalni. A másik nő tekintete áthat a félhomályon, nincs minden lámpa felkapcsolva, hogy mit keresek itt, és honnét veszem a bátorságot, hogy átléptem az ő küszöbüket, hogy azt még elfogadta, hogy a férfi átlépi az én küszöbömet, mert egy feleségnek mindent el kell fogadnia, például ilyeneket is, de azt, hogy a saját lakása. Az én lakásom, így mondta, a férfi, mint tulajdonos nem volt megemlítve, az én lakásom küszöbét, közeledett hozzám, amikor karnyújtásra ért, az én lakásom küszöbét, azt már nem, üvöltötte az arcomba, aztán meglökött, én meg hanyatt kiestem az ajtón a lépcsőház kövére. Bevágtam a fejemet, arra ébredtem, hogy csapódik az ajtó, a szomszéd ilyenkor indul, előtte még üvöltözik a feleségével, a tegnapi alkohol még nem ment ki belőle, az asszonyt utálja, mert menni kell, őt tartja vétkesnek abban, hogy munka, hogy dolgozni kell, és hogy épp ezt, nem tudom, mit, mert soha nem beszéltem még velük, talán valami gyárban. Ezekről a hangoktól rémültem meg álmomban, s a falba hirtelen bevágtam a fejemet.

Reggel mikor jött, kimerült voltam. Rosszul aludtál, kérdezte. Rosszul mondtam, de nem részleteztem, hogy miért, csak a félelem futott át rajtam, ha sok ilyen éjszaka lesz, milyen lesz az arcom, hogy egyszer azt mondja majd, nem is értem, miért tetszett nekem annyira ez az arc. Rettegtem attól, hogy miként az idő egy részében letagad, hogy vagyok, ezt egyszer kiterjeszti az idő egészére is. S ha megteszi, mindent elveszíték. S ha megteszi, mindent elveszít. Nem csak az eddig és majdan együtt töltött éveket, hanem azt is, ami előtte volt, amiről azt gondoltam, valójában készülődés erre a közös időre. A próbatételek, amikkel a korábbi életem sújtott, akár egy népmesében csupán ezért voltak, hogy beteljesedjen, amibe most jutottam.

Nem mondtam, hogy menj el. Nem mondta. Magától ment. Nem maradt benne a szobában, aztán az előszobában sem, s a lépcsőházban sem, csak az emléke, azt persze ott kerülgettem még hónapokig. Legalábbis próbáltam kerülgetni, de örökösen beleütköztem. Itt is volt, ott is volt, mindenütt ott volt nekem, ahol valaha egyszer volt, beleégett a levegőbe, mint egy mesehős, akit valami varázspálca vagy varázsköntös láthatatlanná tett, de mégis jelen volt.

Nem bírok ebben a lakásban élni, gondoltam, olyan, mintha nem festékkel lennének lekenve a falak, hanem velem. Nem bírok, el kell adnom, meg kell szabadulnom tőle, most hirtelen eszembe jutott, hogy az ingatlanpiacon azt mondták, általában, de ezen a környéken különösen kedvezőtlenek az eladások. Akkor is. Annyit adnak érte, amennyit adnak, majd veszek rajta egy rosszabbat, gondoltam, de végül mégis maradtam. Végül mégis maradt. Beleakadt az ujjam valami rágóba, már fél év is eltelt, amit otthagytam a polcon, egy könyv borítóján. A francba, gondoltam, s próbáltam levakarni a fényes címlapon megtapadt ragacsot. Honnét kerül elő még valami? A széket visszatolom az asztalhoz. Ő húzta el azon a napon, amikor még azt hittem, tulajdonképpen velem él. Az csak látszat, hogy mással, az hamisság, az igazság az, hogy velem. Ha majd tiszta víz kerül a pohárba, abban a

vízben épp ez a lakás lesz benne. Mondatok, hallom, odanézek. Nincs ott, csak a nyoma hever mindenben.

Korábban arra gondoltam, hogy ez a lakás már nem az én lakásom, hanem a mi lakásunk, hogy ez épp azért ekkora, épp azért van az a plusz szoba, mert ez a lakás arra várt, hogy ő is beköltözzön. Nem tudta. Nem tudtam, amikor vásároltam, hogy épp ezért vásárolok ilyen lakást. Nem mindent tudunk, hogy miért így vagy úgy cselekszünk, csak tesszük, és később bebizonyosodik, hogy épp ezt kellett tennünk. Mintha sejtettük volna előre, hogy ez fog történni. A lakás tekintetében ez egy ideig így nézett ki, hogy a közös jövő miatt kellett ezt megvennem, s nem azt a másikat, ami négyzetméterben azonos volt, de a konyhán és a fürdőszobán kívül az egész egyetlen légtér volt. Tipikusan egyedülállóknak való, és valóban egy egyedülálló nő alakította így ki, mert abba a korba ért, hogy már egyáltalán nem volt benne bizalom, hogy akad valaki olyan, aki csak vele és örökre. De az élet mégis úgy hozta, hogy akadt. Ezért meg kellett válnia az egylégeres lakástól, hogy ennek és a társa lakásának az árából egy olyat vegyenek, ami megfelelő két embernek, s az esetleg még születendő gyerekeknek vagy gyerekeknek. Mert igaz, szinte kicsúszott az időből, de ma már nem ritka, hogy az ő korában is, negyven fölött, hogy konkrétan megnevezzük az életkort, szülnek a nők.

Úgy hírlík, legalábbis azt mesélte valaki, aki ismerte a nőt, később visszasírta ezt az egylégeres lakhelyet, mert a sokévtizedes, jószerével egyedüli élet mindketőjükben rigolyák egész arzenálját építette ki, amiről persze nem is tudtak, hisz az egyedüllét során nem derül ki, hogy például valaki utálja, ha nincsen lekapcsolva az előszobavillany, kihúzva a hajszárító, ha az ágyra van dobva a vizes törülköző, ha ott van hagyva koszosan a fürdőkád, merthogy ezek a dolgok addig míg egyedül élt, soha nem voltak így. Szóval ezek a rigolyák összefogtak, mint a rosszindulatú görög istenek, s pár év alatt tényleg ízzé-porrá zúzták ezt az oly ígéretesnek mutatkozó szerelmet. Gyorsan váltak meg a közösen szerzett vagyontól, ennek következtében némi veszteséggel tudták csak folytatni az életet. A nő a korábnál lényegesen kisebb egylégeres lakásban, s természetesen olyan környéken, ami már nem volt annyira vonzó, mint a korábbi csendes zöldövezeti. S kinek kell egy öregező nő, nem túl kedvező környéken lévő lakással.

Én nem ezt a lakást választottam, mert ösztönösen bennem volt a közös jövő gondolata, holott még nem volt kivel, s az a plusz szoba még hosszú ideig teljesen üres maradt, csak a felesleges cuccokat dobtam be. Ezeket majd levisszük lomtalanításkor, mondtam neki, és akkor ez a szoba tényleg belakható lesz, s nevezhetjük a korábbi lomtár megnevezés helyett a te szobádnak. Ugye segítesz lecipelni! Persze, mondta és segített. Cigányok üldögéltek az utcán, kidobott székekre kucorodva, nagydarab emberek, kiabáltak valaki után, aki el akart a kupacból vinni valamit, hogy nem látod, hogy ez már valakié, aztán a nyíló lépcsőházajtóra néztek. Ez nagyon jó lesz főnökúr, mondták egy rossz és kifejezetten ronda állólámpára, amit az apám vásárolt, és nem mertem kidobni, mert az apám ennek a meglétén mérte, hogy mennyire ragaszkodom még hozzá. Jól működik, kérdezte, ha feljött hozzám, s én mondtam, hogy igen, s akkor ő értette, hogy még mindig kötődöm a szülői háttérhez, amit ő egyedülállónak tekintett, a velem való kapcsolatát különlegesnek, önmagát pedig olyan férfinek, akit túlszárnyalni nagyon nehéz, szinte lehe-

tetlen, s nagyon sajnálja, hogy ezzel a hozzám közeledő férfiak számára rendkívül magasra rakta a léceket. Nagyon jó, főnökúr, mondták a cigányok, s hogy szívesen segítenek a többi cuccot is lehordani. Nem kell, mondtá, már csak egy forduló, nem akarta, hogy idegenek jussanak be a lakásba, s megfogdossák a kezünk nyomát.

A mi lakásunk lett. Így is mondtam, hogy ne beszéljünk arról, hogy hozzám megyünk, hanem mondjuk úgy: hozzánk. De nem tudta ezt mondani, mindig azt mondtá, hozzád, vagy nálad, aztán zavartan kijavította, hogy vagyis hozzánk vagy nálunk. Menjünk fel hozzád, mondtá, mikor másokkal voltunk, és akkor kijavította, hogy vagyis hozzánk. Jó, mondták azok a barátok, akik persze pontosan tudták, hogy neki a hozzánk az más, mert neki van egy másik hely, ahol egy másik emberrel él, és csak az onnét felszabaduló időt osztja meg ezzel a lakással. Végül elindultunk, mert volt még kis maradék húsvétról, sonka, amiből túl sokat vettem, mert már nem csak magamra gondoltam, hanem rá is, s ez a rá gondolás nem duplájára, hanem négyszeresére, ötszörösére növelte a sonka méretét, habár húsvétkor mégiscsak egyedül voltam, mint minden ünnepen. S ezen az sem segített, hogy azt mondtá, ünnep előtt egy nappal legyen a mi ünnepünk. Mert ünnep előtt egy nappal nem volt ünnep, csak épp olyan nap, mint máskor.

Nem akart soha velem élni. Bár akkor nem tudtam, hogy nem. Én meg már annyit éltem nélküle, hogy már csak vele tudtam elképzelni. Akkor logikusnak tűnt, hogy ő is ezt akarja, mert ahol neki a hozzánk volt, ott abban a másik lakásban azt érezte, hogy valami nincs meg. Nem a szekrény hiányzott és nem a ruhák hiányoztak, nem a mosogatógép és a borotva, nem az hiányzott. Valami olyan hiányzott, amit attól az embertől kaphatott volna meg, aki ott élt mellette, de nem kapott meg. Belenyúlt a szívébe, mesélte, hogy kimeri onnan, ha másképp nem megy, erővel, ami kell neki. De a szívből erővel semmit nem lehet kiemelni. A másik ember felszisszent, hogy ne kotorássz ott, mert fáj, vagy rosszul dobog, ha belekavarsz a szívkamrákba. Nincs neked ott keresnivalód, az olajoshal meg a savanyú uborka kint vannak a spájzban. Ő akkor visszarántotta a kezét és nézett ijedten, mint a gyerekek, mikor rajtakapják őket, hogy hajcsattal a konnektorba akarnak nyúlni. Ült ott riadtan éveken át, időnként újra megpróbálkozott, hátha az a másik épp nem figyel és ebben az óvatlan pillanatban sikerül kicsenni lopva valamit a másik szívéből, de minden alkalommal lefűlelték. Ne csináld, hallod, ne csináld, mondom, hogy fáj.

Nyárra nyár, télre tél, tavaszra tavasz, sokadszor is kinyíltak és bezárultak a fellegajtók, ki tudja hányadszor is átfújta a szél az erdők fáit, megcirógatta a vadállatok bundáját, amikor azt mondtá magának, hogy na, eleget vártam hiába, most összegyűjtöm minden erőmet, csodafurulyámmal összehívom minden segítőt, bepakolok a batyumba három nap élelmiszert és elmegyek szerencsét próbálni. Elmegyek, mint a szegényember legkisebb gyereke, akiről már mindenki lemondott, hogy hajító fát sem ér, mert kicsi is, vézna is, meg olyan ügyetlen, hogy a búza helyett a lábait kaszálja el, szeg helyett a saját körmét kalapálja, így mesélte.

Szerette, ha mesélt. Szerettem, ha mesél, az olyan volt, hogy nyugalom. Feküdtem, a mellkasára tettem a fejem, hallottam, hogy dobog a szíve, hol elmélázva, hol nekiesítve. Ezek voltak a lépések, a legkisebb gyerek döngő lépteit. Világgá

megyek, mondta, mint a szegényember legkisebb gyereke, át az óperenciás tengeren, túl az üveghegyeken, felmászok az égigérő fűszálon, s lemászok a földgyomráig növő gyökérszálon és megkeresem azt a királylányt, aki birodalmam ék-köve lesz. Ha kell, legyőzöm a sárkány mindegyik fejét, mindegyik kezét és mindegyik farkát, kivágom a torkából a lángot, ha kell, lekasabolom a fekete vitézt, és vérét veszem a gonosz fejedelemnek, vízbe fojtom a vasorrú bábát, a mostohát világgá űzöm, és megszerzem magamnak azt a szívet, ami a fogva tartott királylányban dobog.

És így is történt, mondta. Elindult és jött, akkora hadonászással, csíhi-puhi, hogy nevetnem kellett, mikor megláttam. Hadonászott végig az utcán, a gondjaik után loholó emberek között. Mennyi örültet hagynak manapság szabadlábon, mondogatták a járókelők, életveszély az utcára menni. Kiszólt a buszsofőr, mikor a megállóban észrevette, hogy karddal nem lehet a járműre szállni. Ő meg mondta, hogy lovon jár, neki a közösségi közlekedésre nincs szüksége, felöle akár csődbe is mehet, legalább nem kell benzingőzben lovagolnia. Ja, mondta a buszsofőr, és a biztonság kedvéért beszólt a rendőrségre, de azok épp egy tömeggyilkosság után nyomoztak, egy férfi saját maga készítette bombát robbantott egy közhivatalban, még nem tudni mennyi az áldozat, a kereskedelmi rádiók és televíziók licitet rendeznek, hol mondanak nagyobb számot, hol mutatnak véresebb jeleneteket. Tele volt a város bűnözőkkel, piti tolvajokkal, akik aprópénzért képesek voltak agyba-főbe verni magányosan élő öregeket, családjukat kiírtó féltékeny férfiakkal, gazdasági bűnözőkkel és részeg autósokkal, akiket nem állít meg a piros lámpa vagy a zebra. Nem volt a rendőrségnek ráérős embere, akit kiküldhettek volna, meg különben is ez nem bűncselekmény, nincs a városban lovagolási és kardforgatási tilalom. Javasolták, hogy hívják fel a pszichiátriát, mert úgy vélik ennek az embernek egy nyugtató koktéllal kell és nem bilincs vagy egy elvonókúra, esetleg, ha van pénze rá, egy hosszabb analízis, egy újszerű terápia, szóval a rendőrséget nem érdemes ilyesmi miatt zaklatni. Ám a sofőrnek a pszichiátria száma nem volt meg, úgyhogy hagyta a dolgot és továbbhajtott. Nem álldogálhat végzetlenül, neki menetrendje van. Még képes lesz valaki feljelenteni, mert kinézte az interneten, hogy mikor lesz itt vagy ott, ebben vagy abban a megállóban, és ő tíz percet is késik, s akkor jön a jutalom elvonás, mert bizony a közösségi közlekedés romokban van, s alig várják a cég vezetői az alkalmat, hogy valamilyen címszó alatt megvonhassanak egy normál esetben a sofőröknek jog szerint járó juttatást.

Jött tovább hadonászva, senki nem állta útját, én meg nevettem és mondtam, hogy gyere szívem, csíítsd a kardot, hisz nincs itt sárkány, meg vérmedve, fekete király és koromherceg, már mindahányat elűztem. Hogy mi, dadogott zavartan. Elűzted? El. Te elkergetted? El. Nem volt szép tőled, az az én feladatomban lett volna, pont azért jöttem. Annyi évet vártam, vártam, csak vártam és már nem maradhatam a fenevadakkal egy légtérben, nyirkos és kényelmetlen barlangok mélyén. Nem szerettem őket. Ők meg csak próbálkoztak, hogy szeress, meg szeress és láttam, hogy milyen nehéz nekik a szeretetlenségben lenni. Ott sorvadoztak a nemszeretés feneketlen mélységében. Kit űzni sem kellett, mert a fájdalomtól elmene-kült, kit meg nekem kellett elhajtanom, ha menni nem akart vagy erő híján nem tudott. Na, jó, elfogadom a válaszodat, meg szerencséd, hogy öreganyámnak szó-

lítottál, mondta. Nem is szólítottalak öreganyámnak, szóltam közbe. Most ne zavarj össze, ez egy mese, mondta, s te a mesében így szólítottál, és én nem sértődtem meg, mert csak akkor sértődtem volna meg, ha öregapámnak szólítottál volna, mert akkor arra gondoltam volna, hogy öregnek tartasz a köztünk lévő korkülönbség miatt. Nem is látlak öregebbnek. Mint én, épp olyanak. Pont, mintha egyidősök lennének. Ha bárki ránéznél, azt látja, hogy ezek egymáshoz tartoznak, senki nem jut eszébe, hogy a főnök a titkárnővel, az orvos az ápolónővel a tanár a tanítvánnyal vagy az öreg király a fia mennyasszonyával. Nem is értem, hogy került oda a számokba a különbség. Ebből is látszik, hogy a matematika nem egy egzakta dolog, amiben automatikusan benne van az igazság, mert, mint most is látszik, az igazság teljesen más. Az a különbség közöttünk: nincs.

Elfogadom a választ, mondta a szegényember legkisebb fia, s hogy szerencséd, hogy nem szólítottál öregapámnak. Gondoltam, végre lepakolja a hatalmas szabályát, de nem, tovább forgatta a fegyvert, a fényes acél káprákat szórt a levegőbe, néha a szememhez kaptam a kezem, mikor egy fénykőteg a szemgolyóba szűrődött. Hős volt, s egy hős nem teheti le a fegyvert. Ha nincs sárkány, hatalmas szabályájával kettémetszi a levegőt, s a köztünk lévő távot lekaszabolja. Jött egyre közelebb és közelebb, se gyorsan, se lassan, épp jó ütemben, s végül porba hullottak az utolsó méterek is. Én meg úgy voltam, hogy nagyon vártam már rá, már nem is tudom, mennyi időt, mintha mindig is rá vártam volna, mióta várok, s ez olyan volt, hogy örökidőktől fogva, mert az idők akkor kezdtek lenni, amikor én elkezdtem várakozni.

Persze korábban is voltak, akik próbára indultak értem, dörömböltek az ajtón, az ajtónálló kinyitotta a kaput. Mijáratban, kérdezte. Próbatétel a királylányért, mondták. Az ajtónálló mindegyiken látta, hogy mennyit érnek, de továbbengedte őket, menj te önismerethiányos lovag, mondta, de az ajtót be se csukom, mert hamarosan rohansz majd csapot-papot hátra hagyva, kifelé. S épp így történt. Mert micsoda satnya vitézek voltak, anyámasszony katonái. Az apjuk pénzéből vették a fegyvert, az anyjuk szoknyáján ücsörögtek indulás előtt, hogy erőt gyűjtsenek, a nagymama pogácsáját majszolták fegyverrántás előtt, sőt néha pogácsa helyett krémes süteményeket pakoltak elő a hátizsákjukból, mert idejövet beugrottak egy cukrászdába. Mennyire nem voltak ők senkik, nemhogy egy sárkánnyal, a sárkány emlékével sem tudtak volna megküzdeni.

Senki vagy, mondtam az egyiknek, mikor a ruhát akarta bontani le rólam, mert hozzáértem én is a ruhájához és éreztem rajta az anyamosás szagát. Anyuka mosta, anyuka etette, hogy tudsz így egy sárkányt legyőzni. Tudok, mondta, tudok, s én majdnem hittem neki, hisz annyira akartam azt, amit ő is akart, de nem tudott. Éppen csúszott volna le rólam a blúz, a mellek barnájából már egy félkör látszott, amikor a sárkány, aki addig türelmesen hevert a szőnyegen, mint egy szolgálatkész háziállat, hatalmasra tátotta a száját. Lángoszlop keresztezte a szobát, s a nyálcsorgató lovag rettegve bújt meg a sarokban. Hát ez éget, hát ez hülye, összepörköli a falakat, meg engem is, ha elé állok, kiabált kifelé a sarok védelméből, hát ez egy életveszély! Menj innen, mondtam neki, sipirc, oda ahonnét jöttél, ahol etetnek és itatnak, nem vagy méltó megbirkózni a sárkánnyal, hát hogy lennél méltó megkapni engemet. S ő rohant azon nyomban a nyitvahagyott kapun kifelé, a kapus

meg röhögött, hogy ennek nem a sárkányölő vetélkedésen, inkább futóversenyen kéne indulnia, annyira nagy sebbel-lobbal szedi a lábát.

Negyedszerre jött ez a vitéz. Harmadszorra, mondta, olyan szám, hogy négy nincsen a mesében. Jó, harmadszorra, mondtam, meg hogy a kisebb próbálkozásokat nem számítom bele, mert azok olyanok voltak, hogy el is felejtettem őket, s ha én nem emlékezek rájuk, akkor tulajdonképpen nem voltak. Mindenkivel előfordul, mert az elején nem is látszik, hogy egy próbálkozás kisebbnek számít, vagy épp jelentősnek, legalábbis azt hittem, nem látszik, mert valójában látszik. Mindig pontosan lehet tudni, hogy ennek a vitéznek csupán bizonyos okok miatt adsz szabad utat, például egy sérelem miatt, mert nem tudod feldolgozni, hogy valaki váratlanul szakított veled. Na, ebbe a sérelemben csúszott bele az egyik. Vagy mert már olyan régen nem volt senki, hogy minden önbizalom megroppant benned, s persze jó volt, hogy jött az a férfi, aki legalább ideig óráig megerősített, hát effélék voltak. Harminc fölött voltam már, olyan királylány nincs, akiért nem kepesztene ennyi idő alatt egy seregnyi lovag, többségükben persze jelentéktelenek.

Negyedszerre jött, vagyis harmadszorra. A sárkány már nem volt ott, harminc voltam, amikor az utolsót elűztem. Nem őrizhetsz mondtam, s ő felnyögött a szív-kamrákban, mert oda volt bezárva. Az utolsót vagy ugyanazt utoljára, mert nem voltam benne biztos, hogy nem csak egy sárkányról van szó, aki mindig megtalálja a módját, hogy visszalopakodjon belém, ahogyan apából is egy van, aki gondúzó vitéznek látszik gyerekkorban, aztán meg biztonságos oszlopnak, végül csak egy börtönőrnek, aki szabályozza a lakásba be- és kimenő forgalmat. Mindenkít elriasztasz, mondtam az utolsónak, s ő lángot lehelt. Ha nem őrizlek, elveszítéd magad, ha nem őrizlek, martaléka lesz az első lovnak, aki épp erre kódorog, s észre sem veszed, hogy méltatlan hozzád. Ha nem bontom le a véderőműveket, mondtam neki, senki nem juthat be a szívembe, ha nem űzlek onnét ki, senki nem lakhatja be az üres termeket. Én vagyok a védelem és az élet, mondtam. Nem, mondtam, te csak védelem vagy, és épp az életet rekeszted el tőlem. Meg akarsz semmisülni, oda akarsz dobni egy ismeretlennek azt, aki vagy? Oda, mondtam. A testet kielégítettük így is, hogy voltam, mondtam, mit akarsz még. A test kevés, mondtam, több kell, hagyd el, hagyd nyitva a városkapukat, hagyd nyitva a palotám termeit. Akkor a sárkány elkedvetlenedett, mindig ez van, mondtam, én a legjobbat akarom, a végén mégis nekem kell elpucolnom. Persze majd fognak még ömleni a könnyeid, persze, majd fogsz te rimánkodni, hogy sárkány-sárkány gyere vissza, de akkor már késő, mert én árkon is meg bokron is túl leszek. Akkor majd jusson eszedbe mekkorát tévedtél, hogy felmondtad a velem kötött védelmi szerződést. A sokfejű, soklábú még toporgott kicsit, aztán, huss, elsuhan, hogy más lányok szívének legyen a csősze, olyanoknak, akik még érdemesek az őrzésre, akiknek még van pénzük, s nem utolsó sorban idejük a védelemre.

Arra tanítottak, hogy minden vitéz alku tárgya, ha kell, megalkuszunk rá. Amennyiben szükséges, hogy legyen, megkötöttük az üzlet és lesz. Ajándék vitéznek ne nézd a fogát, mondták, olyan, amilyen épp a szükséges időben erre csatangozt. Megalkuszunk vele, hisz ez a vitéz ért ide, kivel tudnék, ha nem épp vele. Minden királylány életében érkezik egy vitéz épp akkor, amikor érkezni kell. S hát, ha nem tökéletes, ugyan már, ki tökéletes a mai világban. Apád sem volt az,

mégis született három gyerek, mondta a királylány anyja, és leéltem egy életet. Jó, király volt, de amúgy nem volt nagy szám. Nem aurája volt, hanem egy bűzfellegben trónolt, a testéből örökösen kipukkadó bélgázok miatt, és én ezzel is megbékéltem, lassan elfelejtettem, milyen a tiszta levegő, s ha netán kirándulni mentem, megköhögtem az oxigéndús friss levegő. Meg a nagyapád sem volt az. Mi, kérdeztem. Tökéletes, mondta a nagymama, mégis, de mostmár hála istennek egyedül vagyok. Maradt néhány év nyugalom öreg koromra, nem kell azt a vén kandúrbandit kerülgetnem, csak több hely van így a palotában, hogy nincsen, meg az ágyon is kényelmesebben elférek. Jaj, anyu, nem kéne mindig az aput bántani még halálában is, mondta az anya. Jó tudom, mondta a nagymama, neked az apád, de nem tehetek róla, nekem meg a férjem volt, s ebben az állításban egyetlen pozitív nyelvi elem van, hogy volt.

Nem, mondta. Nem, mondtam, aki nekem kell, nem lehet alku tárgya és nem lehet megalkuvás, aki nekem kell az épp az lesz, aki kell, s ingyen lesz az enyém, mert neki az lesz a fizetség, hogy én. Bárki lehet én és bárki lehet ő, mondta a nagymama, s hogy hányadik vitézt szalasztjuk már el! Az a múltkori neki nagyon tetszett, az előzőnek túl nagy volt az orra és nem szeretné, ha nagyorrú dédunokái lennének, de a múltkori, az pont megfelelő volt. Tud viselkedni és hát olyan az ízlése, hogy a nagymama ebédje után mind a tíz ujját megnyalta, szóval tudja, mi az, hogy finom. Várok, mondtam, én arra várok, aki épp az lesz, akire várok. Csak nehogy túl soká édes lányom, nehogy kivárákoddasd magad az időből. Nem fogom, mondtam. Volt már olyan, mondta a nagymama, és az is azt mondta, amit te, aztán azoknak a végén még gyerekük se született, pedig a gyerekhez, csak tíz perc kell a férfiből, aztán le is út, fel is út, mert jobb is, ha nincs apja, itt vagyunk neki mi hárman. Jaj, anyu, mondta az anya, ezt azért mégsem kéne mondani. Miért ne kéne, legyünk reálisak, egy mese is csak akkor hiteles, ha vannak benne reális elemek, s ez egy reális elem. A férfi arra kell, hogy elvégezze a dolgát, utána csak kolonc. Esetleg, ha van pénze, akkor még van belőle némi haszon, meg persze, ha nem zsugori, de különben minek az. De anyu, mondta az anya, ő még előtte van, aminek mi már utána, neki még varázslat, ami számunkra megfejtett trükk. Na, jó, csak nem szeretném, ha dédunoka nélkül halnék meg, szóval jobb sietni ezzel, az idő relatív dolog, még fiatal vagy, fordult most felém, alig harminc fölött, de magányosan az többnek látszik, mint két kicsi gyerekkel.

Majdnem igaza lett a nagymamának, mert teltek múltak az évek, s az igazi vitész közel s távol nem látszott. Aztán harminc fölött tényleg úgy felgyorsultak az évek, megint ősz, megint tél, megint tavasz és megint nyár, hogy észre sem vettem, már eltelt egy újabb. Észre se vette, már eltelt egy újabb év. Lehet, hogy rosszul döntöttem, ezzel a tudattal feküdtem le minden nap. Lehet, s akkor számba vettem, kiket üztem el, s néha azt mondtam, mostmár nem tenném. Egy hülye kis sértődés, mert az anyjának adott igazat egy vitában, vagy mert eljárt sörözni, s mondta, hogy az nem lenne jó, ha én is mennék, mert ez olyan, hogy csak férfiak, én meg, hogy nem szeretném, ha lenne olyan az életünkben, ami a másik számára tilos. Ma már nem tenném, gondoltam, egy fényképet néztem, látszott rajta, hogy sírás után voltam, mert az a vitész nem állt mellém az anyjával szemben. Aztán eszembe jutott egy jelenet, amikor együtt feküdtem egy másikkal, s mondtam, hogy nem, nem

lesz az, amire gondol, ne a testemért szeressen, és egyszer megláttam egy másik lánnyal az utcán, akinek szerethette a testét is. Nekirontottam, végül rendőrt hívtak, vagy csak akartak, már nem is emlékszem, olyan volt a fejem, hogy csak azt a fájdalmat láttam, amit ez okozott, s én ki akartam verni magamból ezt az érzést, ütöttem őket, hogy nekik fájjon, ne nekem.

Valójában egyiket sem tudtam igazán szeretni, mindig ügyeltem, hogy megőrizzek magamból valamit külön. Csak félig kellettek nekem, de én félig kevés voltam nekik. Ma már nem tenném, gondoltam, s irigykedve néztem azokat, akik képesek voltak megalkudni, s babakocsikban tologatták az alku tárgyát, a parkok kanyargós sétaútajain, amikor az utolsó pillanatban végre feltűnt az igazi hős. Jött csillogó szablyájával a levegőt csépelve, és azt mondta, igen, ezt akartam, ezt a királylányt. Kockázat volt ugyan fegyveresen végigjönni a városban, amikor a terrorveszély miatt, térfigyelő kamerák pásztázzák az utcákat, s ha véletlenül kimondod Allah nevét, lecsap rád a szíájé, de megérte, megérte megkapni, s hogy mindaz, ami hiányzott neki, íme, most ezáltal megadatott.

Magamhoz húztam a szegényember legkisebb fiának fejét és ölembe fektettem. Magához húzta, ölébe fektette, nézte az arcát. Néztem az arcát, a testét, nekem azok a vézna karok izmosnak látszottak, a gyenge lábak erősnek, aztán a szívére pillantottam. Olyan volt az ő szíve, mint egy lehorzsolts térd, mintegy lehorzsolts könyék, amikor biciklizés közben elesett a gyerek, minden lement róla, tiszta vér volt a jobb lába és a bal lába, a jobb keze és a bal keze, könyök, tenyér, térd és minden, mert métereket csúszott a betonon, olyan volt ez a szív. Működött, de tele volt sebbel. Úristen, mi történt veled, kérdeztem, de ő nem akart beszélni arról, hogyan szerezte a sebeket, s hogy miért van, hogy a régiek, a sokévesek éppoly gyógyulatlanok, mint a frissen szerettek. Nem beszélt, csak hevert az ölemben, ahogyan egy kis állatka vackolódik be az anyja testébe. Teltek múltak a napok, s láttam, amint ezek a sebek a sok simogatástól elkezdenek szélesebben begyógyulni, holott már nem volt fiatal, a szervezet mégis friss volt, mintha évek óta csak erre várt volna, erre a gyógyulásra. Eltűntek a hegek, egy omladozó falrész sem maradt a szívkamrán, egy repedés sem, egy apró egérvájta lyuk sem.

Íme, hát meggyógyultál, birodalmam legbátrabb vitéze, ki sebesülten is szablyát forgatva hasított át annyi utcán, annyi téren, mondtam, hogy immáron nem vagy beteg. Gyere, nézzük meg a gyógyult szív mire képes! Ha sérülten ennyi erő volt benne, hogy ide tudott hozni, vajon mit tud tenni, amikor egészséges. Gyere, tölts velem, amíg világ a világ, minden percet, és lássuk, az milyen. Hagyjuk, hogy egybeérjen a két idő, az, ami az enyém volt, és az, ami a tiéd. Felfénylettek előttem az évek, amiket majd együtt töltünk, amikor az idő nem mozdul ki ebből a meséből, amikor nem ránk omlik, hogy elpusztítson, hanem megölel, amikor mesebeli házikóban élünk és mesebeli gyerekeink születnek és minden barátunk számára, ha ránk néznek az lesz az esti mese, nem a Mátyáskirály furfangos kalandjai, nem a póruljárt farkasok, kecskegidák, tündérek, jancsik és juliskák szomorú története. Fénytelen évek után, íme, elkezdődik a fényes idő, hisz minden fakó idő azért múlik el, hogy egy tündökletesnek adja át a helyét, mondtam, csak gyere.

Jövök, hisz karom elgyengül, s a szívem újra sebes lesz nélküled, mondta. Jövök, hisz nem volna élet az az élet, amiben te nem leszel. Jövök, mondta, s mindig hozzáfűzött valami indokot, hogy miért is kell, hogy jöjjön, s miért is nem lehet, hogy ne. De hiába teltek múltak a napok, ő még mindig csak a küszöbön toporgott. Helybenjárt, mint egy rab a talpalatnyi fogdában. Gyere, mondtam, gyere, csukd be magad mögött az ajtót, mert betódul a szél, s kiúzi a szobából a meleget, besurrannak melletted a rosszvitézek, s elcsennek valamit a szobából vagy belőlem. Ő nem szólt semmit csak toporgott, mint keresztútnál az eltévedt vándor a lassan töpörödő árnyéka körül. Nem mondta, hogy kint túl hideg, bent túl meleg, kint túl tágas, bent meg pont nem, csak néha annyit, hogy jövök, mindjárt jövök, csak megvárom, míg elmosódik az égen, minden csillag, megvárom, míg a nap aranysekérre kap, és estére elcsábítja a holdat, megvárom míg, mondta, de már nem jutott eszébe semmi új, hogy mit, csak hallgatott a küszöbön, s nézett zavartan a szobamélybe, ahol voltam, mint aki elmenni nem mer, és belépni is félne.

Tipikus eset, mondták az udvarhölgyek, akik közel s távol minden intrikát ismertek. Tipikus, esze ágában sincs változtatni az életén, neki jó az, hogy otthon a kényelem, megszokott keretek, tiszta lakás, mosott ruhák, itt meg a kárpótlás. Miért tenné mindezt kockára, netalán vállalni, hogy újabb gyerek, megannyi aranytallér, nem akarja ő újra másokért adni az utolsó leheletét. Ez neki nem ajánlódék, csak terhes ráadás, neki pont így jó. Ezzel is kezdte, te mesélted, hogy nem akar más. Ha nem csak mesét olvasnék, mondták, akkor magam is látnám, hogy százból kilencvenkilencszer ez történik. Tucattörténet, egy jobb író ilyet már le se írna, legfeljebb a női magazinok újságírói, de nekik épp az a céljuk, hogy mindenki felismerje magát a cikkekben. Nem, mondtam, nem olyan, meg mindegy, hogy mivel kezdte, mert eszembe jutott, hogy tényleg, azt mondta szeretni fog, de nem akar semmi változást, ha így kell, legyen, ha nem, akkor keressek valaki más. Mindegy, mondtam, mi volt, amikor az eleje volt, mára épp idáig fejlődött ez a szerelem. Nem tehetünk róla, se ő, se én, ezt tette a folyamatosan növekvő érzelem, neki jönnie kell, hisz sehol nem talál olyat, mint én, és én sem találok olyat, mint ő. És van olyan, hogy törve van az ember lelke és érzi, hogy éveken át keresi, és egyszer megtalálja a másik felét, van olyan. Nincs, mondták, nincs, csak azért találsz meg, mert épp abba a korba jutottál, amikor meg kell találnod, élettani állapot a találás. Nincs időd már válogatni, eddig volt, de már elfogyott, s ez puhította fel bennem az elvárásokat. Megkondult a biológiai óra, s mikor a hang a füledbe ért, épp ő volt ott, csak ennyiről van szó. Nem, mondtam, én azt a kongást nem hallottam, én minden órától független épp most találtam meg, nem is tudom, aki eddig volt, minek volt, ha ő lett. Ha volna ilyen, mondták, mindenki egy életen át bolyongana, mert egy élet nem volna elég, hogy a mindenségben megtaláld a tört darabodat, s a párja legyél. Élettan, mondták, egyszerű élettani tény. Annak, hogy te épp őt találsz meg, megvan a maga törvényszerűsége, hisz alig van ki közül válassz. Az érzelem a biológiai esélytelenségeddel arányosan nő. A ti szerelemetek egyszerűen leírható a biológia és a szociológia törvényeivel, az utolsó pillanatban párja után kapkodó nő, s az otthoni szolgáltatásokba beleunt férfi, s az is pontosan tudható, hogy mit kell tenni ahhoz, hogy ezek a törvények a számodra kedvező végkifejletet hozzák. Egy teherbeesés. Hogy véletlen, úgy tenni, hogy véletlen,

kérdeztem. Mindenki így csinálja, mondták, persze akkor is ott a kockázat, hogy azt mondja, nem vállalja fel, s ez esetben vergődhetsz egyedül egy gyerekkel, de legalább kézzel fogható eredménye volt annak a néhány évnek, amit rá pazaroltál. Nincs új a nap alatt, nem igaz. Minden nappal kisebb az esélyed a váltásra. Ő maradt a kalapban, s úgy érzed, rá kell építened mindent. De ő nem jön, s ha nem jön, ne engedd el az utolsó pillanatot. A te idődért neked kell izgulnod. Mondták a barátnők, akik már régen kiléptek a mesék birodalmából, vagy aki még ott akart maradni, azt kiűzte onnét valaki, vagy valami, egy rosszul sikerült házasság, egy megroppant szerelem, lángpallossal, mint Gábriel az első emberpárt az éden öléből.

Nem voltak már a mesék terepén, legfeljebb néha-néha tévedtek oda egy meseterápiás előadás során, a közös gondolkodást irányító vezetővel, aki történetesen szintén egy olyan nő volt, akit történetesen szintén kiűztek a mesék terepéről, de ő azt mondta, ha kiűztetek én nem leszek rest, majd megmutatom, hogy a mesékkel mennyi mindent el lehet érni a világban. S valóban elért sok mindent, sikert és vagyont, s nem utolsó sorban rengeteg hívőt, akik mire hozzákerültek, már csalódtak mindenfajta lelki segélyben. Vagyonokat fizettek a legkorszerűbb és társadalmi szinten is legelismertebb módszerekért, hol csakráállapotot számoltak, hol egy táncterápiás csoportban vonaglottak teljesen eredménytelenül, családállítás során az ük- és dédszüleik vétkéből próbálták megmagyarázni a lelki összeomlásukat, persze hasztalan. Utolsó szalmaszálként nyúltak a mesékhez és ehhez a terapeutaéhoz, amely terapeuta minden látszatsikere ellenére nap mint nap azt élte meg, hogy kívül van azon, amivel foglalkozik. Hogy nem királylány immár és nem vívna érte aranyos vitézek, hogy minden szereplője azoknak a történeteknek valaki más, holott már szívesen lett volna akárcsak vasorrú bába is, gonosz mostoha, csak benne lehessen ott abban a meseszerű biztonságban. De a mesék árulónak tartották, aki kifecsegte a rábízott titkokat és soha többet nem engedték a birodalmukba. Olyanná lett, mint a művészetkritikusok, akik az interpretáció gépezetével ízzé-porrá zúzták a műalkotásokat, hogy ettől kezdve egy mű se mutatkozhasson meg számukra egészben, csak szétbontva, mint a szakácskönyvek leírása, minden hozzávaló ott volt előttük, csak az íz hiányzott. Darabokban és nyersen rágódtak az alapanyagokon, míg a szomszédban jóízűen falatoztak a szakácsok és vendégeik.

A barátnők legfeljebb hétvégéken kerültek meseközegbe. Választhattak szerepet. Persze mindenki az a nő akart lenni, akiért kezét-lábát összetöri egy sereg királyfi, a végeredmény mégis az volt, hogy senki nem villantott szablyát értük, s ezek után a terapeutával együtt szidhatták őszintén a mesék szereplőit, azokat a szemét hercegeket, és királyfikát, akik mindig mást választanak mátkául és nem őket, ráadásul annyira primitívek, hogy pusztán külsőségek vagy életkori adottságok alapján döntenek.

Szóval ne reménykedj semmiben, mondták, hányszor jártam én is így és mi lett a vége, s mesélték a velük megtörtént és a másokról hallott történeteket. Minden történetet abba az irányba igazítottak, hogy az ő igazuk bizonyosodjon be, mert semmi sem gátolja meg az emberi gondolkodást abban, hogy ne az aktuális hamisságokat tartsa a legmeggyőzőbb igazságoknak. Jobban tennéd, ha elkezdenél

körülnézni, addig, amíg körül lehet, mert van az a pillanat, amikor belép az ember egy helyre és már senki nem emeli fel miatta a szemét, s ha valaki mégis, riadtan elkapja a fejét, s vagy a sörét bámulja tovább, vagy épp egy fiatalabb nőt keres, és azon gyógyítgatja a rajtad megsérült tekintetet. Na, akkor van vége a történetnek, ott aztán megáll az ezeregyéjszakája meg az Andersen tudománya, s azt mégsem kéne kivárnod. Nem, mondtam, ami köztünk van, az teljesen más, tényleg, mintha egy érzelgős dalt dúdolna az életünk, a *Love me tender*-t vagy az *I'm a believer*-t. Jézusom, mi lett veled, vágott közbe az egyik, azért ezt már gimiben sem, legfeljebb általános iskolában. Jó, tudom, hogy ez olyan hülyén hangzik, de tényleg olyan érzés. Soha nem gondoltam volna, hogy azok a dalok tudnak igazak is lenni, mondtam. Ők összenéztek, hogy mi lett velem, de én mondtam tovább az érzéseimet, meg még hoztam más példákat, hogy ilyen hülye elnevezéseket adunk egymásnak, hogy kicsim, meg cicám, meg bogárkám, szóval ilyen állatkák, meg növények, apró kis izék, és amikor mondjuk, akkor tényleg úgy hangzik, hogy ezt nem is lehet másképp mondani. Meg hogy megszűnt az idegenség érzése. Milyen idegenség, kérdezte valamelyik. Szóval, amíg ez nem volt, mondtam, mindig azt éreztem, hogy vagyok én és van a másik, hogy olyan a külvilág, hogy életveszély, ami alig várja, hogy lecsapjon rám és megszüntessen. Szar érzés lehet, szólt közbe egy másik, meg hogy erről soha nem beszéltem nekik. Mindenesetre, mondtam, most minden dolog, egészen más lett, olyan, hogy otthonos, hogy nem azt gondolod, hogy úr isten, hanem, hogy de jó hogy van, de jó, hogy vannak ezek a házak, ezek az utcák, ezek az emberek, mondtam, de egyre halkabban tudtam csak mondani, mert az ajtó felé néztem és láttam, hogy nem mozdult ez a vitéz. A szegényember harmadik gyereke, még mindig ott toporogott a küszöbön.

Meddig állsz ott, meddig vársz még? Elmúlik az idő és becsapódik az ajtó, ha későn indulsz, már nem jutsz be, nekimesz a csukott ajtószárnynak, s a királylány puha szíve helyett a nyers deszkákon fogsz szétlapulni. Megyek már, megyek, mondta a vitéz zavartan, kicsit beljebb tolta az egyik lábát, mint a farkas valamelyik mesében, mert megjíedt, hogy elveszti a kincset, amit hosszú évek keresésének eredményeként feltárt magának, minként a vadász mondaná: ezt a szép zsákmányt. Megrettent a vesztéstől, de mégsem lépett tovább, igaz, az ajtó sem csapódott be. Nem vágta be, mint korábban annyiszor. Nem vágta be, mint korábban annyiszor annyi vitézre, hogy sokszor vérző orrukat markolászva kellett elkotródniuk, s az első kocsmában elpanaszolták, hogy az a királylány egy idióta, ezek az arisztokraták mind hülyék, mert egymás között házasodnak. Mondtam neki, mesélte a póruljárt lovag a kocsmában, hogy na, itt vagyok, mind a ketten ugyanazt akarjuk, erre rámvágta az ajtót, el is tört az ornyergem, az istenit. De most nem. Nyitva maradt háromszor, és nyitva maradt hétszer, nyitva maradt az összes mesebeli számban, mert nem merem bevágni. Félttem, ha becsapom végül, akkor nem fog dörömbölni, hogy engedj be végre, hanem sarkon fordul és hazakutyagol, hogy na, ez a mese is csak eddig tartott. Mint a gyerekek, akik haragszanak kicsit a tévére, hogy vége lett a gyerekműsornak és kezdődik a híradó, vagy az anyjukra, amikor becsukja a könyvet, hogy meghalt Andersen, vége a mesének, de végül megnyugszanak és elalszanak az ágyukban.

Néztem kifelé a szobamélyből, csillogott a szemem a sötétben, de már nem a szerelemtől, hanem az örökösen odaszökő nedvességtől. Ott magasodott az ajtókeretben, a fény vonalat húzott a teste köré. Már nem voltak rajta sérülések. A sebei begyógyultak, gondoltam, miért is jönne tovább. Feküdtem az ágyban egyedül, mert éjszaka egyedül voltam, amikor az a gyógyult ember ott hevert valaki más mellett, s talán neki mondja azokat a szavakat, amelyek valójában nekem szólnak. Látja is ő a sötétben, kihez beszél, elég neki, hogy kimondja, ami a szívében van. Csak kezelésre vágyott, gondoltam ebben az egyedülletben, az ágyban, amiről egy ideig azt hittem, a mi ágyunk, de kiderült, hogy nem. Ez az én ágyam, és ez az én lakásom, s csak annyi maradt belőle is, amennyi a felújításkor a munkásokból: a kéznyomok. Csak kezelésre, gondoltam, s ez megvolt, senki nem költözik be a kórházba. Ha meggyógyult, menekül onnét, hogy ne érezze többé azt a rossz kórházzsagot, hogy ne lássa a fehérbe öltözött ápolókat. Nem akar összeköltözni a kórházi eszközökkel, a napi vízzel, azokkal a nyögdecslő és horkoló betegársakkal, akik a kórteremben vele együtt a gyógyulásra várnak, és megesküsznek, ha innét kikerülnek, mindennek jobban fognak örülni, a legapróbb dolgoknak, egy fűszálon a kicsi élnek, vagy a napnak, ami éppen hétágra süt, a vacsorának, vagy csak annak, hogy még mindig vannak. Így gondolkoztam magamról, mint egy szolgáltatásról, s hogy az utókezeléshez már nincs rám szükség. Az valahol máshol zajlik, ahogyan az egészségügy világában lenni szokott, másik épület, más város, más személyzet.

Miért is jönne, mondtam magamban, aztán azt gondoltam, egyedül az ágyban, kibírhatatlan fájdalomtól gyötrődve, mert egyedül lenni úgy, hogy szeretsz, mindennél fájdalmasabb dolog. Olyan sokszor gondoltam, bárcsak ne bukkantam volna rá, bárcsak maradt volna a korábbi életem, amikor szinte jó volt, amikor elment az, aki korábban jött, hogy megszeressen. De jó, hogy elmentél, gondoltam magamban, és örültem, hogy egyedül fekhettek le, egyedül kapcsolhatom be vagy épp ki a tévét, hogy senkinek a szagában nem kell lennem, hogy senkinek a ruháit nem kell kerülgetnem. De most más volt, egész éjjel ott volt velem, úgy, hogy nem volt velem. A hiánya volt velem. Miért jönne, gondoltam, a gyomrom görcsbe volt rántva, aztán azt, hogy azért, mert szeret. De hiába szeretett, jönni nem tudott, valami ott tartotta, ólmok voltak a lábain, síndarab a mellkasán vagy csak egyszerűen nem volt meg a kulcsa.

Nézz meg jobbról, mondtam neki, nézz meg balról, milyen szereplője vagyok én a mesének. Lehet-e olyan mese, ahol a királylány titkos viszonyt folytat a szerelmével, még a halál el nem választja őket. Lehet az, hogy egy királyfi nem a tiszta érzésekért rántja ki a szablyát, hanem azért küzd, hogy a hamisság fennmaradjon. Mert nem igaz, ami van, érted, az nem igaz. Kilépsz a titkos időnkéből és én elveszek, érzem, hogy nem vagyok. Naponta gyilkolsz meg, naponta adsz mérgezett almát, naponta törölsz le a föld színéről. Hányszor tudok én újraszületni? Hányszor leszek képesek? Mi lesz, ha egy reggel jössz, és már nem éledek fel? Azt mondta, hogy még adjak neki ennyi meg ennyi időt, s akkor, mondjuk valami kiemelt napon majd dönteni fog, persze nem döntött.

Mi lesz, kérdeztem. Miért, kérdezett vissza. Máról volt szó. Ja, mondta, de ez a nap mégsem a legjobb vagy inkább úgy fogalmazott: a legmegfelelőbb. Te mond-

tad, mondtam. Épp ezért, ez nem egy objektív időpont, ezt csak úgy mondta, mondhatott volna más napot is, csak véletlenül épp ezt mondta, nem érdemes ezt rajta levérni, hogy most mégsem. Akkor, mondtam immáron én, a hónap eleje, az első hétvége, az a határpont. Utálom ezeket a kényszereket, mondta, épp a kényszerek, az életem behatároltsága, az örökös kötelezősége, a feladatszerűségek elől menekülök. És az én életem, az nem kényszerek között zajlik, kérdeztem. Tudtad, hogy mit jelent, hogy nekem van olyan, hogy család. Én megmondtam, vagy ezzel együtt, vagy sehogy. De azóta minden más és nem lehet, hogy az együtt töltött idő kidobott idő legyen. Miért volna kidobott idő, kérdezte. Az, amit átéltünk, az jó volt, s ha te nem tartod jónak, akkor számít kidobott és elherdált időnek. Amúgy, szerinted az én időm nem telt el közben, mondta. De ha nincs továbblépés, akkor minden érvénytelenné válik, akkor az a nagy szerelem csak egy időlegesség volt, mondtam, s hogy akkor az első hétvége egy bizonyos hónapban, vasárnap délután, mondjuk éjfélleg legkésőbb. Hogy akkor vegye a dolgait azon a helyen, ahol, ha jól tudom, lenni már mióta utál, pakolja be a batyujába, vegye fel a hétmérföldes csizmáját és induljon el hozzám. De azon a napon is csak úgy érkezett, mint mindig, mint azokon a napokon, amikor titokban együtt tudtunk lenni. Csak a titokba tudott visszalépni, akár egy kém, akinek a léte megszűnik abban a pillanatban, hogy felfedik, onnantól már nem tud az lenni, aki volt. Ő a titokban lakik, amíg ez jó neki, s minden akaratom és vágyam a fény iránt elporlik az ő akaratán.

Őrlődni naphosszat a félelemben, hogy nem bírok már a titokban lenni, s nem merem szétroppantani a kalitkát, mert rettegek, hogy akkor elveszítem. Őrlődni éjszaka, és őrlődni aztán már akkor is, amikor vele voltam, mert nem oldódik a szorongás már akkor sem. Az öröm-fájdalom arány immáron végérvényesen megváltozott, bennem is és benne is a fájdalom javára. Akkor mondta, hogy kér egy hónapot, hogy azalatt összegyűjti újra az erejét és nekivág az új útnak, amin immáron, ahogyan korábban is ígérte, velem fog menni. Jó, mondtam, mert már én sem bírtam így, legyen, bár titkon tudtam a szakításhoz gyűjti az erőt, s nem a közös úthoz. Minden nap éreztem, na, most kicsit erősebb lett, s a közöttünk lévő kötélből egy kicsi szálat megint elnyiszált, de a kötés még megvolt, egész hónap alatt megvolt a kötés, nem bírta elválni. Az utolsó napon, aztán mégis. Egy levélben volt az olló, mert már olyan vékonyka volt a kötelék, hogy egy sima papírvágóolló is elég volt hozzá. Elkezdtem olvasni a levelet, és vágott az olló, vágott kötetést és a végén még a szívembe is fúródott.

Nem gondolta, hogy újra látni fogja. Nem gondoltam, hogy újra látni fogom. Visszalépett a régi palotába, ahol azt mondta, olyan rossz a szag, hogy levegőt venni alig bír, hiába nyitott ablakot, csinált keresztvizet, a szag maradt és rájött akkor, hogy ez az öregség szaga, az ő öreg testének a szaga, a felesége öreg testének a szaga, az öreg bútorok és az öreg ruhák szaga, és ő ebből a szagból menekült, hogy végül épp oda térjen vissza. Ahogyan nem volt képes sebeket veszteni, inkább veszített gyógyulást, úgy nem tudta elveszíteni azt a nehéz levegőt, a fuldoklás érzését, csak fuldokolva tudott élni, ebbe szokott bele, ez volt neki az otthon. Nem tudta, milyen boldognak lenni, elaludt mindig a mese vége előtt, csak a próbatételekig jutott. Azt gondolta, neki olyan, hogy boldognak lenni, nem jár,

vagy csak olyan volt, hogy bizonyos fájdalommenyiség nélkül nem tudott élni. Nem érezte jól magát velem, mert jól érezte magát velem. Ahogyan az agyondhányzott tüdőt megkínozza az oxigéndús levegő, ő is szenvedett az örömtől, amit érzett, amikor nálam volt. A szegényember legkisebb fia volt, aki nem trónra került a felekirályságban, hanem hirtelen rászakadt a birodalom, s ő szántáshoz vetéshez volt szokva nem uralkodáshoz.

Nem tudom, mivé lett ott a régi helyen. Nem is érdekelt. Hogy megdicsérték-e, de jól döntöttél vitéz lovag, hogy volt-e ünnepe a visszatérésnek, hatalmas bál régi barátokkal, díszes vendégekkel, rajtam kívül a mese összes fő és mellékszereplőjével, vagy épp ellenkezőleg, a kalandokért, amikkel megkérdőjelezte az addigi életet, megbüntették. A felesége minden adandó alkalommal, az orra alá dörgölte, hogy örüljön, ha még ezek után hajlandó mosni, főzni rá. A gyerekei összesúgtak a háta mögött, hogy na az volt az az apa, akiről azt hitték hatalmas vitéz, olyan akire bármennyi életet, de minimum az övékét bátran rá lehet bízni, s lám, milyen roskatag öregember lett. Elindult ugyan egyszer a csatába, de ahelyett hogy megvívta volna, hülye békekötéseken törte a fejét, hogyan lehet mindkét sereget megőrizni, s végül elkotródott a csata lehetséges színteréről. Vitézként ment el, s nagyotmondó obsitusként tért meg. Ez az a férfi, aki csak megfutamodni tud, mondogatták egymásnak, s még a sőt sem adták oda neki ebéd közben. Nyúítsd ki a kezéd kicsit és vedd el magad, mondták. Ő zavarba jött, kicsit megemelkedett a széken és átnyúlt az asztal fölött. Tényleg felesleges volt kérni, hisz eléri.

Nem gondoltam, hogy bármikor is látni fogom. Kerültem minden lehetséges helyszínt. Került minden lehetséges helyszínt. Nem tudom, mit tett vele ez a szakadás. Milyen lett? És milyen lett volna, ha nem ez történik. Hányszor tiporhat szét valaki egy érzést büntetlenül, hányszor mészárolhatja le a gonosz mostoha helyett a jótündért, gondoltam. Már megint sikerült neki, már megint túlélte, holott én nem. Holott én nem élhetek boldogtalanul és nem is élek úgy. Megpróbáltam másval. Ahogy a barátnőim mondták, és igazuk lett. Észre sem vettem, hogy várakozik ott a szerelmünk árnyékában egy férfi. Minden szerelem árnyékában ott egy seregnyi várakozó, akik ha engedélyt kapnak, rögvest befészkelik magukat a megüresedett helyre. Nem néztem, milyen, csak azt, hogy van. Jó, hogy neki kellet úgy, ahogy vagyok. Rossz átélni, hogy nekem nem. Mennél inkább nem kell nekem, annál inkább akar engem. Lohol utánam, mint egy jólnevelt háziállat, nem hasonlít az állatmesék hőseire, inkább a parkokban sétáltatott kutyákra, a lakásokban hízelkedő macskákra. De volt, és megtett mindent, ami egy nőnek jó, ha tenni van. És kivertem akkor a szegényember legkisebb fiát a fejemből. Meseterápián elpusztítottam a bennem még mindig végzetlenül áradó mesét. Sós kútba tettem, aztán onnan is kivettem, kerék alá tettem, aztán onnan is kivettem, kemencébe tettem, aztán onnan is kivettem, és még egy kicsit mindig élt, jöttek a törökök, elkapták, felkoncolták, Isztambulba hurcolták, és egy kicsit még mindig élt. Eltelt öt év. Befalaztam egy mély zugba, befalazta egy mély zugba, ahonnét semmilyen robbanóanyaggal nem hívható elő. A métervastag vasbeton falra csak annyi van írva, hogy nincs.